

DVAJSET LET PRIZADEVANJ ZA VZPOSTAVITEV MESTNEGA GOZDA STARI GRAD V KAMNIKU

2006

Stanislav Knez kupi starograjske gozdove v Kamniku, ker je v njih prepoznal velik razvojni potencial, saj se gozdovi nahajajo v neposredni bližini mesta in imajo velik zgodovinski, kulturni in geostrateški pomen. Stanislav Knez izrazi željo po sodelovanju z Občino, da bi starograjski gozdovi pridobili status gozda s posebnim namenom.

2007

Občina Kamnik pristopi k programsko arhitekturni viziji starograjskega kompleksa. Izdela se arhitekturni promocijski film, ki je med občani in na ZVKDS pozitivno sprejet. K projektu revitalizacije Starega gradu pristopita Stanislav Knez in družina Pevec – preostala dva lastnika območja na Starem gradu. Milan Sagadin (ZVKDS OE Kranj) izdela konservatorski načrt za grajski kompleks.

2008

Občina Kamnik postavko Revitalizacija Starega gradu umesti v občinski proračun. Izdela se programska zasnova za celoten starograjski gozd, ki vključuje revitalizacijo gradu, razgledno ploščad, turistično naselje na Pristavi, vzpenjačo (ali drugo žičniško napravo), prometno ureditev in ureditev vseh gozdnih poti. Starograjski gozd naj bi postal gozd s posebnim namenom – mestni gozd.

2009

Potekajo usklajevanja med Občino Kamnik, ostalimi lastniki, ZVKDS in projektanti. Programsko urbanistični načrti celotnega kompleksa so zaključeni. Na podlagi usklajevanj s spomeniškovarstveno stroko (M. Sagadin, M. Ekar, I. Stopar), Občino Kamnik in predstavniki občine Andech (Bavarska) je sklenjeno, da se na Starem gradu predvidi postavitev centralnega evropskega muzeja Andeške rodbine ter njihove dobe. Ker programsko urbanistični projekti upoštevajo usmeritve razvojnih dokumentov EU, Republike Slovenije, regionalnega razvojnega programa in občine Kamnik, se umestijo v osnutek Občinskega prostorskega načrta (OPN).

2010

Zaradi spora Občine Kamnik s takratnim najemnikom gostišča na Starem gradu in pa zaradi dolgotrajnih usklajevanj z nosilci urejanja prostora pri izdelavi Občinskega prostorskega načrta (kjer pa kompleks Stari grad ni sporen) so finalni arhitekturni idejni projekti v začasnem mirovanju. Javna razgrnitev Občinskega prostorskega načrta (OPN) je predvidena spomladi 2011.

2011

Občina pod vodstvom novega župana ustavi vse aktivnosti na Starem gradu. Iz občinskega proračuna je izvršena postavka Revitalizacija Starega gradu. Javna razgrnitev Občinskega prostorskega načrta je predstavljena na naslednje leto.

2012

Tik pred javno razgrnitvijo ZVKDS OE Kranj zahteva, da se iz osnutka OPN izvrše razgledna ploščad na Starem gradu. Stanislav Knez preko zastopnika Uršule Lenščak poda takojšno pobudo za popravek oz. spremembo namenske rabe prostora na Mali špici na Starem gradu. Ne glede na konservatorski načrt (Milan Sagadin, 2007), ki gradnjo na Mali špici dovoljuje, konservatorica Saša Lavrinc na ZVKDS OE Kranj pobudo zavrne. Občina se na njeno odločbo ne odzove, ker župan Šarec meni, da je Stari grad privatna lastnina in da objekt na Mali špici ne spada med prioritete razvojne projekte občine. Stanislav Knez začasno prekine investicijo, saj bi bila izgradnja vzpenjače brez razgledne ploščadi nesmiselna.

2012 – 2016

Na Starem gradu se ne izvaja nobena aktivnost. Nihče ne skrbi za preprečitev razraščanja vegetacije. Grajske ostaline so vse bolj prekrte s zeleno odejo. Koreninski sistemi se zažirajo v vse bolj razrahljane srednjeveške zidove. Škoda je iz leta v leto večja.

2017

V javnost prodre informacija, da Marjan Šarec naslednje leto ne bo več kandidiral za župana, ker bo kandidiral za predsednika države. Stanislav Knez izrazi željo, da bi še enkrat poskusili srečo pri razgledni ploščadi, saj bodo vsi županski kandidati zagotovo podpirali veliko turistično pridobitev za občino. V sodelovanju s ZVKDS OE Kranj (Sagadin, Ekar) se izoblikuje projekt razgledne ploščadi, ki bo zaenkrat klasificiran kot enostaven objekt, po spremembi namenske rabe Male špice v SD OPN 2, pa bo le ta dopolnjena s paviljonom, ki spada med zahtevne objekte. Projekt pridobi pozitivno kulturnovarstveno soglasje ZVKDS OE Kranj in pozitivna soglasja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Zavoda za gozdove. Ministrstvo za okolje in prostor predvideni objekt klasificira kot enostaven objekt. Upravna enota Kamnik izda sklep, da se objekt uvršča med enostavne objekte za katere izdaja gradbenega dovoljenja ni zahtevana.

2018

Izdelani so PZI načrti za razgledno ploščad. Gradnja se prične poleti. Vzporedno z gradnjo ploščadi je bila izdelana tudi novelacija Programske zasnove celotnega kompleksa iz leta 2008. Zaradi tehničnih zahtev in konfiguracije terena je bil OPPN KA-171 (ki predvideva poševno dvigalo na Stari grad) prelociran nekoliko bolj proti zahodu oz. na traso nekdanje tovarne žičnice, ki je bila ukinjena konec 60-ih let. Območje OPPN-ja KA-171 se je s tem tudi drastično zmanjšalo, saj se je Stanislav Knez odločil, da bo opustil izvedbo poletnega sankališča. Razgledna ploščad, paviljon in poševno dvigalo so bili vneseni v osnutek SD OPN 2.

2019

Gradnja ploščadi se je bližala koncu. Z soglasjem ZVKDS (Sagadin, Lux) so bili izvedeni tudi točkovni temelji bodočega paviljona, saj bi bila njihova gradnja močno otežena po izgradnji ploščadi. Idejni načrti za poševno dvigalo so bili v teku. Ovir ni bilo več, čakalo se je le še na sprejem Odloka o SD OPN 2.

2020

V okviru sprejemanja SD OPN 2, ZVKDS OE Kranj (Saša Lavrinc) izda mnenje, da sprememba namenske rabe prostora na Mali špici ni dovoljena, torej da mora zemljišče ostati nezazidljivo. Začela so se dolgotrajna usklajevanja s ZVKDS OE Kranj (Irena Vesel), Ministrstvom za kulturo (Silvester Gaberšček) in Javnim zavodom Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (Jernej Hudolin, Robert Peskar). Na sestanku pri generalnem direktorju Jerneju Hudolinu, ki je potekal 24. avgusta 2020, je bilo sklenjeno, da se bo ZVKDS OE Kranj opredelil do dokumenta celostne ureditve območja Starega gradu (Programska zasnova celotnega kompleksa) in v kolikor analiza pokaže, da je dokument v korist oživljanja in ohranjanja spomeniškega kompleksa, ZVKDS OE Kranj ne bo nasprotoval izvedbi investicije oz. izgradnji paviljona in vzpenjače.

2021

Na pobudo ZVKDS gradbeni inšpektor ustavi dela na razgledni ploščadi, češ da je investitor pričel z gradnjo po sprejetju nove Uredbe o razvrščanju objektov (kar ni res!), ki tovrsten objekt uvršča med zahtevne objekte. Poleg tega je inšpektor ugotovil, da je eden od temeljev ploščadi 61 cm pregloboko, kar je v nasprotju tudi s staro Uredbo o razvrščanju objektov. Po mnenju inšpektorja je razgledna ploščad črna gradnja. Dostop do ploščadi se zapre in zapečati.

2022

Kljub mnogim prošnjam, Stanislav Knez od ZVKDS OE Kranj nikdar ni prejel analize Programske zasnove celotnega kompleksa Stari grad. Investicija je povsem zastala. Svetloba na koncu predora je zasijala šele z javno razgrnitvijo SD OPN 2 junija 2022 iz katere je bilo razvidno, da bo gradnja razgledne ploščadi s spremljajočim objektom in postavitve poševnega dvigala (delno prelociran in precej zmanjšan OPPN KA-171) dovoljena. Potrebno bo počakati le še na sprejetje Odloka o SD OPN 2 na Občinskem svetu.

2023

Izdelava idejnih arhitekturnih načrtov za poševno dvigalo kot strokovna podlaga za izdelavo OPPN KA-171, ki naj bi se pričel takoj po sprejetju Odloka o SD OPN 2.

2024

Konec leta 2024 je Občina Kamnik končno sprejela Odlok o SD OPN 2. Po skorajda dvajsetih letih se je končno prižgala zelena luč za realizacijo mestnega gozda. Dela na generalni programsko urbanistični zasnovi, ki naj bi služila kot strokovna podlaga za izdelavo investicijskega programa, so se ponovno zagnala.

2025

Februarja 2025 je bilo ugotovljeno, da je Občina brez vednosti lastnika (investitorja) izvrgla OPPN KA-171 iz občinskega prostorskega načrta. Dokončanje razgledne ploščadi in izgradnja paviljona sta brez poševnega dvigala postala nesmiselna. Programsko urbanistična zasnova je čez noč ostala brez pravne podlage. Od takrat naprej ni bilo več mogoče vzpostaviti konstruktivnega dialoga z Občino. Razen besednih obljub, ki so bile izrečene na sestanku 15. maja 2025 (Slapar, Pavliha, Knez, Schlegl), nismo prišli do nobenega sklepa.

2026

Vzpostavitev mestnega gozda Stari grad prehaja v tretje desetletje. Starograjski gozd je iz leta v leto bolj degradiran, ostaline srednjeveškega gradu pa nezadržno propadajo.

Sestavil:

Tomaž Schlegl, univ. dipl. inž. arh.

Sela pri Kamniku, 1. marec 2026